

Q. P. Code: 39413

C.B.S.G.S (Revised)

[Time: 2 Hours]

[Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Answer to each question must begin on a new page.

Q.1 Answer **any two** of the following questions. **15**
a. Explain product life cycle with reference to its key features.
b. What are the stages involved in the new product development process?
c. Discuss the various categories of adopters suggested by Everett Rogers.

Q.2 Answer **any two** of the following questions. **15**
a. Explain the various product pricing strategies.
b. State and explain the various types of retailers.
c. Discuss the various market logistics decisions undertaken by the marketers.

Q.3 Answer **any two** of the following questions. **15**
a. What are the steps involved in Integrated Marketing Communications campaign?
b. Discuss the various tools used in personal selling to promote the product.
c. What is Direct Marketing? Explain the various tools of Direct Marketing that can be used by the marketer.

Q.4 Answer **any two** of the following questions. **15**
a. Explain the various benefits of E-commerce.
b. What are ways in which modern marketing departments can be organized?
c. Discuss the steps involved in marketing control.

*****

Q. P. Code: 39413

C.B.S.G.S (Revised)

(मराठी रुपांतर)

[वेळ: २ तास]

[गुण: ६०]

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
३. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर नवीन पानावर सुरु होणे आवश्यक आहे.
४. इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. १५
- अ. प्रमुख वैशिष्ट्यांचा संदर्भ घेऊन उत्पादन जीवन चक्र स्पष्ट करा.
ब. नवीन उत्पादन विकासाच्या प्रक्रियेत कोणत्या पायऱ्या समाविष्ट आहेत?
क. एव्हर्ट रॉजर्स यांनी सुचविलेल्या अवलंबकांच्या विविध श्रेणीवर चर्चा करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. १५
- अ. उत्पादन किंमत ठरविण्याचे विविध डावपेच स्पष्ट करा.
ब. किरकोळ विक्रेत्यांचे विविध प्रकार सांगा व स्पष्ट करा.
क. विपणनकर्त्यांने घेतलेल्या बाजारपेठेतील विविध मालवाहतूक निर्णयांची चर्चा करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. १५
- अ. एकात्मिक विपणन संज्ञापन मोहिमेत कोणत्या टप्प्यांचा समावेश होतो?
ब. उत्पादन विक्रीस चालना देण्यासाठी वैयक्तिक विक्रीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या विविध साधनांची चर्चा करा.
क. थेट विपणन म्हणजे काय? विपणनकर्त्यांनेद्वारे वापरली जाणारी थेट विपणनाची विविध साधने स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. १५
- अ. ई-कॉमर्स च्या विविध फायद्यांचे स्पष्टीकरण करा.
ब. आधुनिक विपणन विभागाचे संघटन करण्याचे विविध मार्ग कोणते आहेत?
क. विपणन नियंत्रणातील विविध पायऱ्यांची चर्चा करा.

*****